

WYROK SĄDU PIERWSZEJ INSTANCJI (druga izba)

z dnia 25 maja 2004 r. *

W sprawie T-154/01

Distilleria F. Palma SpA, w likwidacji, z siedzibą w Neapolu (Włochy),
reprezentowana przez F. Carusa, avocat,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Wspólnot Europejskich, reprezentowanej przez L. Visaggia
oraz C. Cattabrigę, działających w charakterze pełnomocników, wspieranych
przez A. Dal Ferra, avocat, z adresem do doręczeń w Luksemburgu,

strona pozwana,

* Język postępowania: włoski.

mającej za przedmiot skargę, na podstawie art. 235 WE i art. 288 akapit, o odszkodowanie za szkodę wyrządzoną niezgodnym z prawem działaniem Komisji wynikłym z pisma wysłanego przez tę instytucję do władz włoskich w dniu 11 listopada 1996 r.,

SĄD PIERWSZEJ INSTANCJI WSPÓLNOT
EUROPEJSKICH (druga izba),

w składzie: J. Pirrung, prezes, A. W. H. Meij i N. J. Forwood, sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, główny administrator,

uwzględniając procedurę pisemną i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 17 grudnia 2003 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Ramy prawne i stan faktyczny

- 1 Na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 3390/90 z dnia 26 listopada 1990 r. w sprawie otwarcia specjalnej sprzedaży w drodze przetargu w celu wykorzystania w sektorze paliw silnikowych we Wspólnocie alkoholu winnego będącego

w posiadaniu agencji interwencyjnych (Dz.U. L 327, str. 21) Komisja otworzyła postępowanie przetargowe nr 8/90 WE dotyczące sprzedaży 1,6 mln hektolitrów alkoholu podzielonego na pięć partii, po 320 tys. hektolitrów każda, uzyskanego w wyniku działań destylacyjnych określonych w art. 35, 36 i 39 rozporządzenia Rady (EWG) nr 822/87 z dnia 16 marca 1987 r. w sprawie wspólnej organizacji rynku wina (Dz.U. L 84, str. 1, zwane dalej „przetargiem”).

- 2 Artykuł 1 rozporządzenia nr 3390/90 stanowi w szczególności, iż alkohol sprzedawany w drodze przetargu jest przeznaczony do wykorzystania we wspólnotowym sektorze paliw silnikowych.
- 3 Artykuł 3 rozporządzenia nr 3390/90 przewiduje, że sprzedaż odbywa się zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (EWG) nr 1780/89 z dnia 21 czerwca 1989 r. ustanawiającego szczegółowe zasady zbywania alkoholu uzyskiwanego w wyniku działań destylacyjnych określonych w art. 35, 36 i 39 rozporządzenia nr 822/87 i będącego w posiadaniu agencji interwencyjnych (Dz.U. L 178, str. 1).
- 4 Artykuł 4 rozporządzenia nr 3390/90 przewiduje, iż szczególne warunki przetargu zostaną ponownie wymienione w ogłoszeniu przetargu nr 8/90 WE (Dz.U. L 296, str. 14, zwanym dalej „ogłoszeniem przetargu”).
- 5 Artykuł 24 ust. 2 rozporządzenia nr 1780/89 w wersji uwzględniającej liczne późniejsze zmiany, a w szczególności rozporządzenie Komisji (EWG) nr 3391/90 z dnia 26 listopada 1990 r. (Dz.U. L 327, str. 23), przewiduje, iż nabywca z przetargu

jest zobowiązany przedstawić dowód ustanowienia w agencji interwencyjnej Państwa Członkowskiego, w którym znajduje się główna siedziba nabywcy właściwego przetargu, gwarancji właściwego wykonania dla zapewnienia wykorzystania przyznanego alkoholu dla celów przewidzianych w ogłoszeniu przetargu.

- 6 Na podstawie art. 28 ust. 4 rozporządzenia nr 1780/89 w wersji obowiązującej w chwili otwarcia przetargu oraz pkt X ogłoszenia o przetargu przyznany alkohol powinien zostać wykorzystany w okresie roku od chwili ostatniego odbioru poszczególnych partii alkoholu.
- 7 Artykuł 30 ust. 1 lit. e) rozporządzenia nr 1780/89, do którego odsyła pkt 15 lit. c) ogłoszenia przetargu, przewiduje, że dla dopuszczenia oferty do przetargu wymagane jest jej sporządzenie na piśmie wraz z dodatkowym zobowiązaniem oferenta do przestrzegania wszystkich przepisów dotyczących danego przetargu.
- 8 W rezultacie oferty Distilleria F. Palma SpA [zwanej dalej „spółką Palma”, obecnie Fallimento Distilleria F. Palma SpA (Distilleria F. Palma SpA w likwidacji) zwana dalej „skarżącą”] opiewającej na kwotę 3 ecu za hektolitr stuprocentowego alkoholu, w styczniu 1991 r. została jej przydzielona ilość alkoholu objętego specjalną sprzedażą w drodze przetargu nr 8/90 WE.
- 9 W ramach tego przetargu spółka Palma ustanowiła gwarancję bankową w Banku San Paolo di Torino na rzecz właściwej agencji interwencyjnej, tj. Azienda di Stato per gli interventi nel mercato agricolo (państwowej agencji interwencji na rynku rolnym, zwanej dalej „AIM-ą”).

- 10 Spółka Palma napotkała pewne trudności w odbiorze i zbyciu przyznanego alkoholu i powiadomiła o nich Komisję. Biorąc pod uwagę w szczególności powyższe trudności, Komisja przyjęła rozporządzenie (EWG) nr 2710/93 z dnia 30 września 1993 r. dotyczące niektórych specjalnych sprzedaży w drodze przetargu w celu wykorzystania we wspólnotowym sektorze paliw silnikowych alkoholu winnego będącego w posiadaniu agencji interwencyjnych (Dz.U. L 245, str. 131).
- 11 Na podstawie art. 6 rozporządzenia nr 2710/93 Komisja częściowo unieważniła specjalną sprzedaż w drodze przetargu nr 8/90 WE w zakresie partii alkoholu, które nie zostały jeszcze odebrane przez spółkę Palma, tj. trzech z pięciu przyznaných partii. Gwarancja właściwego wykonania obejmująca te trzy partie została zwrócona.
- 12 Zgodnie z art. 2 rozporządzenia nr 2710/93 wykorzystanie alkoholu z dwóch pierwszych partii objętych specjalną sprzedażą w drodze przetargu nr 8/90 WE (tj. 640 tys. hektolitrów) powinno zostać ukończone, z wyjątkiem przypadku wystąpienia siły wyższej, dnia 1 października 1995 r.
- 13 Artykuł 3 rozporządzenia nr 2710/93 stanowi, iż gwarancja właściwego wykonania obejmująca dwie pierwsze partie przetargu zostanie zwrócona przez agencję interwencyjną, jeśli całość alkoholu z tych dwóch partii zostanie wykorzystana w sektorze paliw silnikowych Wspólnoty.
- 14 Niezależnie od wydania rozporządzenia nr 2710/93 wystąpiły nowe okoliczności, które, zdaniem skarżącej, stanowiły istotne przeszkody w wykonaniu jej zobowiązań.

- 15 Pismem z dnia 18 września 1995 r. spółka Palma wystąpiła do Komisji o kolejne przedłużenie określonego w art. 2 rozporządzenia nr 2710/93 terminu na wykorzystanie alkoholu. W piśmie tym spółka Palma powoływała się na okoliczności mające być przypadkiem wystąpienia siły wyższej, które miały jej uniemożliwić wywiązanie się w pełni z jej zobowiązań w oznaczonym terminie.
- 16 Pismem z dnia 27 listopada 1995 r. spółka Palma ponowiła żądanie przedłużenia wspomnianego terminu, który upłynął w dniu 1 października 1995 r.
- 17 Pismem z dnia 19 grudnia 1995 r. Komisja poinformowała spółkę Palma, iż w najbliższym czasie podejmie decyzję w sprawie ewentualnego przedłużenia terminu na wykorzystanie alkoholu.
- 18 Spółka Palma wysłała jeszcze dwa pisma do Komisji datowane na 19 grudnia 1995 r. i 5 stycznia 1996 r., w których domagała się zezwolenia na zniszczenie alkoholu jeszcze niewykorzystanego. Żądanie to dotyczyło 34 tys. hektolitrów alkoholu.
- 19 Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 416/96 z dnia 7 marca 1996 r., zmieniającym rozporządzenie nr 2710/93 (Dz.U. L 59, str. 5) termin na zastosowanie partii już odebranych został ustalony ponownie. Artykuł 3 ust. 1 rozporządzenia nr 2710/93, w wersji zmienionej rozporządzeniem nr 416/96, stanowi:

„Nie naruszając art. 23 rozporządzenia (EWG) nr 2220/85 oraz z zastrzeżeniem przypadków siły wyższej, gdy ostateczny termin określony w art. 2 nie zostanie

dotrzymany, gwarancja właściwego wykonania w kwocie 90 ECU na hektolitr alkoholu o stężeniu 100 % objętościowych ulega przypadkowi w następujących proporcjach:

- a) 15 % w każdym przypadku;

- b) 50 % kwoty pozostałej po odjęciu 15 %, gdy wykorzystanie określone w tym artykule nie nastąpiło przed dniem 30 czerwca 1996 r.

Cała gwarancja ulega przypadkowi w przypadku niewykorzystania partii w całości do dnia 31 grudnia 1996 r.”.

20 Pismem z dnia 23 kwietnia 1996 r. AIMA zwróciła się do spółki Palma o dokonanie na jej rzecz przelewu kwoty 3 164 220 870 lirów włoskich (tj. 1 634 183,70 euro), co miało odpowiadać 15 % gwarancji właściwego wykonania, powołując się na fakt, że na dzień 1 października 1995 r. nie została wykorzystana na wspólnotowym rynku paliw całość alkoholu z dwóch pierwszych partii przetargu. Pismem z dnia 3 czerwca 1996 r. spółka Palma zakwestionowała zgodność z prawem żądania AIM-y.

21 W piśmie tym spółka Palma ponowiła również skierowany do Komisji wniosek o zniszczenie jeszcze niewykorzystanego alkoholu, wskazując, że rozwiązanie to najlepiej zapewnia zbyt alkoholu, nie powodując jednocześnie zakłóceń rynku.

- 22 W dniu 11 listopada 1996 r. Komisja skierowała pismo do AIM-y, w którym stwierdziła, co następuje:

„Wniosek destylarni Palma, którego przedmiotem było zezwolenie na zniszczenie resztek alkoholu objętego specjalną sprzedażą w drodze przetargu nr 8/90 WE, ze względu na problemy związane z jakością alkoholu, nie może zostać uwzględniony.

Konieczne jest rygorystyczne stosowanie przepisów rozporządzenia Komisji nr 416/96 [dotyczących przepadku gwarancji].

[...] Na spółce Palma spoczywa obowiązek właściwego wykonania, co oznacza, że alkohol ma zostać wykorzystany w sektorze paliw na warunkach przewidzianych w ogłoszeniu przetargu i że obowiązek taki nie przestaje istnieć wraz z przepadkiem gwarancji. Organy krajowe zobowiązane są egzekwować wywiązanie się z tego obowiązku po tym, jak nastąpi przepadek gwarancji, co w niektórych przypadkach może oznaczać przymusową egzekucję. Istotne jest wykluczenie możliwości skierowania przyznanego alkoholu do sektora nieobjętego zezwoleniem określonym w ogłoszeniu przetargu nr 8/90 [WE], jakim jest np. sektor napojów spirytusowych [...]”.

- 23 Pismo to zostało przekazane przez AIM-ę spółce Palma dnia 3 lutego 1997 r.

- 24 Pismem z dnia 20 listopada 1996 r. spółka Palma ponownie podniosła zastrzeżenia wobec żądania AIM-y i zaproponowała nieodpłatne oddanie niewykorzystanego alkoholu do dyspozycji AIM-y.

- 25 AIMA skierowała do spółki Palma nakaz dokonania na jej rzecz wpłaty całości gwarancji. Spółka Palma zaskarżyła tenże nakaz przed sądami krajowymi.
- 26 Dnia 9 lipca 1999 r. spółka Palma została postawiona w stan upadłości.

Postępowanie

- 27 Pismem złożonym dnia 9 lipca 2001 r. w sekretariacie Sądu skarżąca wniosła niniejszą skargę.
- 28 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd (druga izba) postanowił o otwarciu procedury ustnej i w ramach środków organizacji postępowania przewidzianych w art. 64 regulaminu Sądu zwrócił się do stron z pytaniami na piśmie, wzywając je do udzielenia na nie odpowiedzi podczas rozprawy.
- 29 Na rozprawie w dniu 17 grudnia 2003 r. wysłuchano wystąpień stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu zadane na piśmie i ustnie.

Żądania stron

- 30 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— zobowiązanie Komisji do naprawienia wyrządzonej szkody;

— obciążenie Komisji kosztami.

31 Komisja wnosi do Sądu o:

— odrzucenie skargi jako niedopuszczalnej lub jej oddalenie jako bezpodstawnej;

— obciążenie pozwanej kosztami.

Co do prawa

32 Komisja, nie podnosząc zarzutu niedopuszczalności w drodze odrębnej czynności, podważa jednak dopuszczalność skargi. W związku z tym wskazuje ona na trzy przesłanki niedopuszczalności: pierwsza, związana z roszczeniem głównym, dotyczy braku jurysdykcji Sądu; druga związana jest ze złożeniem skargi po terminie, natomiast trzecia dotyczy naruszenia art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu. Dwie ostatnie przesłanki zostały podniesione tytułem ewentualnym.

33 Skarżąca twierdzi, iż jej skarga jest dopuszczalna.

W odniesieniu do przestanki niedopuszczalności wynikającej z braku jurysdykcji Sądu

Argumenty stron

- 34 Komisja podnosi, że spór związany jest wyłącznie z obiektywną okolicznością, jaką jest fakt, iż spółka Palma naruszyła ścisły zakaz wykorzystania alkoholu nabytego w ramach specjalnej sprzedaży w drodze przetargu nr 8/90 WE oraz na konsekwencjach naruszenia tego zakazu. Zdaniem Komisji, stosunek prawny w rozpatrywanej sprawie ma charakter umowny. Ewentualna odpowiedzialność Komisji mogłaby więc wynikać wyłącznie z tego stosunku umownego. W konsekwencji, z jednej strony, skarga została błędnie oparta na art. 288 akapit drugi WE, a z drugiej strony, nie wchodzi ona w zakres jurysdykcji przyznanej sądowi wspólnotowemu w sposób ograniczony przez art. 240 WE (zob. w tym rozumieniu postanowienie Sądu z dnia 18 lipca 1997 r. w sprawie T-44/96 Oleifici italiani przeciwko Komisji, Rec. str. II-1331, pkt 38).
- 35 Skarżąca utrzymuje, że Sąd jest właściwy do rozpoznania jej skargi, gdyż wiąże się ona z odpowiedzialnością pozaumowną Komisji. W tym zakresie podtrzymuje ona wbrew temu, co twierdzi Komisja, iż kwestia sporna nie jest w najmniejszym stopniu związana ze stosunkiem umownym między spółką Palma a wspomnianą instytucją. W niniejszej sprawie przyczyną poniesionej szkody miało być pismo z dnia 11 listopada 1996 r., które jako jednostronny akt Komisji nie wchodzi w zakres stosunków umownych.
- 36 Ponadto pismo z dnia 11 listopada 1996 r., które zawierało, z jednej strony, odmowę spełnienia żądań spółki Palma dotyczących zniszczenia resztek alkoholu, a z drugiej strony, decyzję o pokryciu gwarancji ustanowionej w ramach specjalnej sprzedaży w drodze przetargu nr 8/90 WE, było środkiem o obligatoryjnych skutkach prawnych, mogących oddziaływać na interesy spółki Palma, zmieniając w określony sposób jej sytuację prawną (zob. w tym rozumieniu postanowienie Sądu z dnia 10 lipca 1990 r. w sprawie T-64/89 Automec przeciwko Komisji, Rec. str. II-367, pkt 42).

Ocena Sądu

- 37 Należy stwierdzić, że właściwość Sądu w zakresie orzekania w niniejszym sporze zależy od udzielenia odpowiedzi na pytanie wstępne, czy odpowiedzialność Wspólnoty wynikająca z zachowań, jakie przypisuje się Komisji, ma charakter umowny (zob. w tym rozumieniu postanowienie Sądu z dnia 18 lipca 1997 r. w sprawie T-180/95 Nutria przeciwko Komisji, Rec. str. II-1317, pkt 28).
- 38 Należy tu przede wszystkim zauważyć, że skarżąca i Komisja są związane umową. W rezultacie, jak wynika z art. 30 ust. 1 lit. e) rozporządzenia nr 1780/89, przystępując do otwartego przetargu w trybie rozporządzenia nr 3390/90, spółka Palma w sposób wyraźny zobowiązała się do przestrzegania ogółu przepisów mających zastosowanie do tego przetargu. Uwzględniając te okoliczności spółka Palma złożyła ofertę ceny w kwocie trzech ecu za hektolitr stuprocentowego alkoholu, obejmującą 1,6 mln hektolitrów stuprocentowego alkoholu w sprzedaży w ramach przetargu. Komisja, przyznając ilość alkoholu wystawioną na sprzedaż, zaakceptowała cenę zaproponowaną przez spółkę Palma i inne zobowiązania tego przedsiębiorstwa. W ten sposób, wskutek złożenia oferty przez spółkę Palma i przyjęcia jej przez Komisję, odpowiednie przepisy rozporządzeń nr 1780/89 i 3390/90 i ogłoszenia przetargu, jak również zaoferowana przez spółkę Palma cena stały się klauzulami umowy między stronami niniejszego sporu (zob. w tym rozumieniu postanowienie Sądu z dnia 3 października 1997 r. w sprawie T-186/96 Mutual Aid Administration Services przeciwko Komisji, Rec. str. II-1633, pkt 39 i wyrok Sądu z dnia 9 października 2002 r. w sprawie T-134/01 Hans Fuchs przeciwko Komisji, Rec. str. II-3909, pkt 53).
- 39 Należy jeszcze zauważyć, iż umowa po jej zawarciu została zmieniona. W szczególności wskutek wniosków spółki Palma Komisja przyjęła rozporządzenia nr 2710/93 i 416/96, które w części unieważniają przetarg i które zmieniają warunki wykorzystania alkoholu rzeczywiście sprzedanego, jak również warunki przepadku gwarancji właściwego wykonania dotyczącej tego alkoholu. Wspomniane zmiany stanowią integralną część umowy.

- 40 Następnie należy ustalić, czy podnoszone braki ze strony Komisji, stanowiące podstawę niniejszej skargi odszkodowawczej mają związek z obowiązkami ciążącymi na Komisji na podstawie umowy (zob. w tym rozumieniu ww. postanowienie Mutual Aid Administration Services przeciwko Komisji, pkt 40).
- 41 Skarżąca zwraca uwagę na trzy rodzaje braków. Po pierwsze, Komisja nie wzięła pod uwagę przypadku wystąpienia siły wyższej, który usprawiedliwiłby niewywiązanie się przez spółkę Palma w określonym terminie z obowiązku wykorzystania alkoholu rzeczywiście przyznanego. Oznaczałoby to nieuznanie wyłączenia odpowiedzialności w związku z działaniem siły wyższej. Po drugie, Komisja wydała decyzję o odmowie ponownej zmiany warunków zastosowania rzeczywiście sprzedanego alkoholu, naruszając zasadę proporcjonalności. Po trzecie, Komisja nie uzasadniła tej odmowy, co stanowi naruszenie obowiązku uzasadnienia, który ciąży na tej instytucji na mocy art. 253 WE.
- 42 Jeśli chodzi w pierwszym rzędzie o spoczywający na Komisji obowiązek uwzględnienia przypadku wystąpienia siły wyższej, należy zauważyć, iż obowiązek ten wynika z umowy. Jego źródłem są postanowienia umowy, o których mowa w art. 2 rozporządzenia nr 2710/93, jak również w art. 3 tegoż rozporządzenia, zmienionego przez rozporządzenie nr 416/96. W konsekwencji rzekome naruszenie obowiązku uwzględnienia przypadku wystąpienia siły wyższej wchodzi w zakres stosunków umownych i może pociągać za sobą jedynie odpowiedzialność umowną Wspólnoty.
- 43 Po drugie, jeśli chodzi o ciążący na Komisji domniemany obowiązek akceptacji zmiany warunków zastosowania rzeczywiście sprzedanego alkoholu, wynikający z faktu, iż zmiany te były konieczne w świetle zasady proporcjonalności, należy stwierdzić, iż nawet jeśli taki obowiązek istnieje, może on zostać nałożony na Komisję wyłącznie w drodze umowy.

- 44 Z pewnością art. 5 akapit trzeci WE, będący usankcjonowaniem zasady proporcjonalności, ma w założeniu obejmować swym zakresem wszelkie rodzaje działań Wspólnoty, w tym także te, które mają charakter pozaumowny.
- 45 Niemniej zgodnie z zasadą *pacta sunt servanda*, która jest jedną z podstawowych zasad każdego porządku prawnego (wyrok Trybunału z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie C-162/96 *Racke*, Rec. str. I-3655, pkt 49), umowa zawarta przez Komisję i spółkę *Palma* jest w zasadzie nienaruszalna. Stąd ciążący na Komisji ewentualny obowiązek przyjęcia zmian w umowie proponowanych przez spółkę *Palma* może wynikać wyłącznie z samej umowy bądź też z zasad ogólnych regulujących stosunki umowne, do których należy zasada proporcjonalności. Rzekome naruszenie wspomnianego obowiązku zmiany umowy w niniejszej sprawie może pociągać za sobą jedynie odpowiedzialność umowną Wspólnoty.
- 46 Wreszcie, jeśli chodzi o obowiązek uzasadnienia, który, zdaniem skarżącej, nie został spełniony, wystarczy nadmienić, iż obowiązek ten spoczywa na Komisji na mocy art. 253 WE. Dotyczy on jednak wyłącznie jednostronnych działań tejże instytucji. Nie został zatem nałożony na Komisję na podstawie umowy wiążącej tę instytucję ze spółką *Palma*. W konsekwencji obowiązek ten może pociągać za sobą wyłącznie odpowiedzialność pozaumowną Wspólnoty.
- 47 Jak wynika z powyższego, poza podnoszonym naruszeniem obowiązku uzasadnienia skarżąca opiera swą skargę o odszkodowanie na naruszeniu przez Komisję

obowiązków natury umownej, z czego wynika, iż podstawą wniesionej skargi jest umowa (zob. w tym rozumieniu ww. postanowienie w sprawie Nutria przeciwko Komisji, pkt 36).

- 48 Na mocy art. 225 WE w powiązaniu z art. 238 WE Sąd jest właściwy do rozpoznawania w pierwszej instancji skarg dotyczących umów, wniesionych przez osoby fizyczne i prawne wyłącznie na podstawie klauzuli arbitrażowej, której w tym przypadku nie umieszczono w umowie.
- 49 Zważywszy na fakt, że Komisja kwestionuje jurysdykcję Sądu, nie można przyjąć w niniejszym sporze, że wniesienie przez skarżącą sprawy do Sądu może być rozumiane jako przejaw wspólnej woli stron uznania jurysdykcji tego Sądu w sprawach umownych.
- 50 Wobec braku klauzuli arbitrażowej w rozumieniu art. 238 WE Sąd rozpatrując, podobnie jak w niniejszej sprawie, skargę o odszkodowanie wniesioną na podstawie art. 235 WE, nie może orzekać w przedmiocie tej skargi w zakresie, w jakim w rzeczywistości stanowi ona żądanie zapłaty odszkodowania o charakterze kontraktowym. W przeciwnym wypadku Sąd rozszerzyłby swoją jurysdykcję poza spory, których rozpoznanie jest mu w sposób wyczerpujący zastrzeżone na mocy art. 240 WE, ponieważ przepis ten poddaje spory, których stroną jest Wspólnota, powszechnej jurysdykcji sądów krajowych (zob. podobnie wyrok Trybunału z dnia 21 maja 1987 r. w sprawach połączonych od 133/85 do 136/85 Rau i in., Rec. str. 2289, pkt 10 i ww. postanowienie w sprawie Mutual Aid Administration Services przeciwko Komisji, pkt 47).
- 51 Jak wynika z powyższego, zarzut niedopuszczalności dotyczący braku jurysdykcji Sądu należy przyjąć w zakresie, w jakim jest on oparty na rzekomych naruszeniach

w zakresie obowiązku uwzględnienia ewentualnego działania siły wyższej, z jednej strony, a z drugiej strony, obowiązku przyjęcia zmian w umowie proponowanych przez spółkę Palma w oparciu o zasadę proporcjonalności.

- 52 Zważywszy, iż wskazana na pierwszym miejscu przesłanka niedopuszczalności nie uzasadnia odrzucenia skargi w całości, należy zbadać przesłankę niedopuszczalności wynikającą z niezastosowania art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu w zakresie, w jakim skarżąca powołuje się na naruszenie obowiązku uzasadnienia.

W przedmiocie przesłanki niedopuszczalności dotyczącej naruszenia przepisu art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu

Argumenty stron

- 53 Komisja utrzymuje, iż skarga jest niedopuszczalna, ponieważ, niezgodnie z wymogami przewidzianymi w art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu, nie zawiera żadnej konkretnej i dokładnej wskazówki na temat rozmiaru domniemanej szkody.

W tym kontekście Komisja nie jest w stanie określić szkody, ze względu na którą skarżąca żąda odszkodowania.

- 54 Podnosi ona również istnienie niezgodności między skargą i repliką w zakresie kryteriów ustalania szkody. W skardze jest bowiem mowa o kosztach transportu i składowania, których zwrotu domaga się skarżąca, poniesionych w okresie poprzedzającym pismo z dnia 11 listopada 1996 r., w którym skarżąca upatruje jednocześnie przyczyny domniemanej szkody. Replika natomiast odnosi się do kosztów transportu i składowania, które miała ponieść spółka Palma w konsekwencji pisma z dnia 11 listopada 1996 r.
- 55 Skarżąca utrzymuje, iż jej skarga odpowiada wymogom art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu. W tym zakresie twierdzi ona, iż w odpowiedni sposób wskazała poniesione szkody i że skarga wspomina o różnych aspektach szkody, a także o podstawowych kryteriach, w oparciu o które należy dokonać oszacowania rozmiaru szkody. Zgodnie z orzecznictwem elementy te wystarczają dla spełnienia wymogów przewidzianych w art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu (wyrok Sądu z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie T-277/97 Ismeri Europa przeciwko Trybunałowi Obrachunkowemu, Rec. str. II-1825, pkt 67). Wreszcie skarżąca twierdzi, że zastrzeżenia ze strony Komisji dotyczą zasadności skargi, w związku z czym powinny zostać rozpatrzone w ramach postępowania w sprawie skargi (wyrok Sądu z dnia 16 kwietnia 1997 r. w sprawie T-554/93 Saint i Murray przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-563, pkt 59 oraz wyrok z dnia 10 lipca 1997 r. w sprawie T-38/96 Guérin automobiles przeciwko Komisji, Rec. str. II-1223, pkt 42 i z dnia 28 kwietnia 1998 r. w sprawie T-184/95 Dorsch Consult przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. II-667, pkt 23).

Ocena Sądu

- 56 Na mocy art. 21 ust. 1 Statutu Trybunału Sprawiedliwości, który na podstawie art. 53 ust. 1 tego Statutu stosuje się odpowiednio do postępowania przed Sądem, jak

również art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu, każda skarga powinna określać w szczególności przedmiot sporu oraz zwięźle przedstawić zarzuty prawnych stanowiących podstawę skargi.

- 57 Jeśli chodzi o brak bezwzględnych przesłanek procesowych, to kwestia, czy skarga spełnia te przesłanki może zostać rozpatrzona przez Sąd z urzędu (zob. w szczególności wyrok Sądu z dnia 21 marca 2002 r. w sprawie T-231/99 Joynson przeciwko Komisji, Rec. str. II-2085, pkt 154).
- 58 Należy przypomnieć, iż informacja, powyżej której mowa w pkt 56 powyżej powinna być wystarczająco wyraźna i precyzyjna, aby umożliwić stronie pozwanej przygotowanie obrony, natomiast Sądowi orzeczenie w przedmiocie skargi w razie potrzeby bez dodatkowych informacji na jej poparcie. Celem zagwarantowania pewności prawa i prawidłowego administrowania wymiarem sprawiedliwości, aby skarga była dopuszczalna, zasadnicze elementy faktyczne i prawne, na których została ona oparta, powinny być zawarte w samej jej treści przynajmniej w skrócie, lecz w sposób spójny i zrozumiały (postanowienie Sądu z dnia 29 listopada 1993 r. w sprawie T-56/92 Koelman przeciwko Komisji, Rec. str. II-1267, pkt 21 i wyrok Sądu z dnia 6 maja 1997 r. w sprawie T-195/95 Guérin automobiles przeciwko Komisji, Rec. str. II-679, pkt 20).
- 59 Aby zostały spełnione te wymogi, skarga o odszkodowanie za szkodę wyrządzoną przez instytucję wspólnotową powinna zawierać: elementy pozwalające na zidentyfikowanie zachowania, które skarżący zarzuca instytucji, powody, dla których twierdzi, iż między zachowaniem a szkodą, na której poniesienie się powołuje, istnieje związek przyczynowy, jak również charakter i rozmiar szkody (wyrok Sądu z dnia 18 września 1996 r. w sprawie T-387/94 Asia Motor France i in. przeciwko Komisji, Rec. str. II-961, pkt 107).

- 60 Z analizy pierwszego z zarzutów w niniejszej sprawie wynika, iż Sąd jest właściwy jedynie do ustalenia istnienia zarzucanego braku uzasadnienia w piśmie z dnia 11 listopada 1996 r. zawierającym odmowę Komisji akceptacji zmiany umowy, zaproponowanej przez spółkę Palma. W ramach analizy niniejszego zarzutu należy zatem uwzględnić okoliczność, iż zarzut skarżącej wobec Komisji ogranicza się do zarzucanego naruszenia obowiązku uzasadnienia w piśmie z dnia 11 listopada 1996 r., co w żadnym przypadku nie pociąga za sobą odpowiedzialności Komisji (zob. w tym rozumieniu wyroki Trybunału z dnia 15 września 1982 r. w sprawie 106/81 Kind przeciwko Radzie i Komisji, Rec. str. 2885, pkt 14 i z dnia 30 września 2003 r. w sprawie C-76/01 P, Rec. str. I-10091, pkt 98).
- 61 Ze skargi wynika, iż skarżąca twierdzi, że poniosła szkodę, którą ocenia na 22 miliardy lirów włoskich (11 382 051,78 euro). Należy jednak zauważyć, iż w skardze nie zawarto żadnej informacji dotyczącej powodów, dla których skarżąca utrzymuje, iż pomiędzy podnoszonym brakiem uzasadnienia w piśmie z dnia 11 listopada 1996 r. a szkodą, którą, jak twierdzi, poniosła, istnieje związek przyczynowy. W skardze skarżąca ogranicza się zatem do twierdzenia, że domniemana szkoda jest bezpośrednim i oczywistym skutkiem pisma z dnia 11 listopada 1996 r.
- 62 Jak wynika z powyższego, wymogi przewidziane w art. 21 ust. 1 Statutu Trybunału oraz art. 44 § 1 lit. c) regulaminu Sądu nie zostały spełnione.
- 63 W świetle wszystkich powyższych rozważań skargę należy odrzucić jako niedopuszczalną, bez konieczności badania pozostałych zarzutów i argumentów Komisji uzasadniających niedopuszczalność skargi.

W przedmiocie kosztów

- 64 Zgodnie z art. 87 § 2 Sądu kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ skarżąca przegrała sprawę, należy — zgodnie z żądaniem Komisji — obciążyć ją kosztami.

Z powyższych względów

SĄD (druga izba)
orzeka, co następuje:

- 1) Skarga zostaje odrzucona jako niedopuszczalna.
- 2) Skarżąca zostaje obciążona kosztami.

Pirrung

Meij

Forwood

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 25 maja 2004 r.

Sekretarz

H. Jung

Prezes

J. Pirrung